

Dział Technologiczny
i Monitoringu

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W MOŃKACH

ul. Tysiąclecia 5 19-100 Mońki, tel. 85 7162617, e-mail: psse.monki@sanepid.gov.pl

Wodociągi Podlaskie Sp. z o.o.
WPŁYNEŁO

Mońki, 28.03.2024

Nasz znak: HK.045.4.2024

Data 02. KWI. 2024 Nr 1323

Podpis

OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI NA TERENIE GMINY JAŚWIŁY ZA ROK 2023

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 416), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (Dz.U. z 2023 r. poz. 537 ze zm.) oraz § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w oparciu o wyniki prowadzonej w ramach nadzoru bieżącej kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi **dokonyuje oceny obszarowej jakości wody** dla GMINY JAŚWIŁY za 2023 rok, którą przedstawia poniżej:

1. Wykaz producentów wody na terenie gminy Jaświły:

Na terenie gminy Jaświły, wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi dostarczały 3 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Jednostką odpowiedzialną za jakość wody we wszystkich wodociągach są Wodociągi Podlaskie sp. z o.o., ul. Elewatorska 31, 15-620 Białystok. Łącznie wodociągi te zaopatrywały 1035 osób zamieszkałych na terenie gm. Jaświły.

Tabela. 1. WODOCIĄGI ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ NA TERENIE GMINY

Producent wody	Nazwa wodociągu/ zaopatrywane miejscowości	Wielkość produkcji i wody [m3/dobę]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę [tys.] stan na 31.12.2023	Sposób uzdatniania/ dezynfekcja (metody)	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów (w ciągu roku)	Działania naprawcze	Prowadzone postępowanie administracyjne (w ciągu roku)	Ocena jakości wody na koniec 2023 r.
Wodociągi Podlaskie sp. z o.o., ul. Elewatorska 31, 15-620 Białystok	wodociąg w Dolistowie: Dolistowo Stare, Dolistowo Nowe, Dolistowo kolonia, Zabiele	118	1,129	Napowietrzanie, filtracja	jon amonu 17 dni + 173 dni, mangan -27 dni, mętność- 30 dni	dostawiono statyczny mieszacz wodno-powietrzny, który zwiększa stopień natlenienia wody; dostosowano prędkość filtracji; przeprowadzono płukanie filtrów i sieci wodociągowej	mętność-zakończone postępowanie administracyjne z dniem 20.12.2023 r.; prowadzone 2 postępowania administracyjne w terminie do 31.01.2024 r.- jon amonu, mangan	warunkowo przydatna do spożycia
	wodociąg w Mikicinie: Brzozowa, Dzieciolowo, Mikicin, Mikicin kolonia, Brzozowa kolonia	320	1,240	Napowietrzanie, filtracja	brak	nd	nd	przydatna do spożycia

	wodociąg w Jaświlach: Bagno, Bobrówka, Gurbicze, Jadeszki, Jaświlki, Jaświły, Mociesze, Moniuszki, Radzie, Romejki, Rutkowskie Duże, Rutkowskie Małe, Starowola, Szacily, Szpakowo	597	2.148	Napowietrzanie, filtracja	brak	nd	nd	przydatna do spożycia
--	---	-----	-------	------------------------------	------	----	----	--------------------------

nd-nie dotyczy

2. Jakość wody:

W 2023 r. przeprowadzono łącznie 3 kontrole urzędowe stanu sanitarno-technicznego w/w wodociągów oraz 2 kontrole urzędowe w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Do badań laboratoryjnych pobrano:

w ramach kontroli wewnętrznej: 23 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym:

- 20 w zakresie parametrów grupy A,

- 3 w zakresie parametrów grupy B,

w ramach kontroli urzędowej: 3 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie parametrów grupy A.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mońkach wydał 9 pozytywnych ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Oceny zostały wydane na podstawie analiz sprawozdań z badań laboratoryjnych wody, przeprowadzonych w 2023 r. z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, zasilających obszar gminy Jaświły.

3. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody, działania naprawcze, prowadzone postępowania administracyjne:

Analizując wyniki badań wody wykonanych w 2023 roku stwierdzono przekroczenie parametru manganu, parametru mętności oraz parametru jonu amonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej przez wodociąg w Dolistowie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wszczął 3 postępowania administracyjne w związku z zaistniałymi przekroczeniami. Wydał 2 decyzje administracyjne stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia i nakazał doprowadzić jakość wody w zakresie ww. parametrów do wartości zgodnych z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. 1 postępowanie umorzono, w związku z poprawą jakości wody przed wydaniem decyzji.

Administrator wodociągu każdorazowo informował Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o podjęciu działań naprawczych. Strona, jak i organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonały badania kontrolne próbek wody, które potwierdziły zgodność parametrów z wymogami obowiązującego rozporządzenia.

Jon amonu

Jon amonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi może pochodzić z przenikających do ujęcia zanieczyszczeń antropogennych (głównie ujęć powierzchniowych oraz pozostających w zasięgu ich oddziaływania ujęć podziemnych) albo z utworów geologicznych (ujęcia podziemne izolowane od wpływu wód powierzchniowych). Źródłem zagrożeń może być pierwsza z wymienionych sytuacji, kiedy zanieczyszczenia wody (ścieki, nawozy naturalne i sztuczne, spływy wód opadowych i odcieki ze składowisk odpadów) powodują skażenie mikrobiologiczne wody lub przenikanie do niej toksycznych substancji chemicznych. Jon amonu nie jest powodem zagrożenia, ale je sygnalizuje. Sytuacja taka wymaga szybkiej reakcji w celu

zapewnieniu bezpieczeństwa wody dla zdrowia. Jon amonu pochodzący z utworów geologicznych nie wiąże się z takimi zagrożeniami, stąd jego umiarkowanie podwyższone stężenia przy regularnej kontroli jakości wody mogą być akceptowane przez określony czas, w ramach warunkowej przydatności wody do spożycia. Stężenia jonu amonu w takiej sytuacji zasadniczo nie powinny przekraczać 1,5 mg/l. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dopuszcza maksymalne stężenie jonu amonowego w wodzie pitnej 0,5 mg/l. Podobnie jak w przypadku innych parametrów wskaźnikowych, stężenia jonu amonu przekraczające wartość parametryczną nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia ludzi. Należy jednak dążyć do ich obniżenia do wymaganych poziomów, aby zapobiegać mogącym stąd wynikać niepożądanym zmianom jakości wody oraz zapewnić akceptowalność wody przez konsumentów.

Mętność

Mętność to parametr wskaźnikowy wyrażany w jednostkach: [$\mu\text{g/l}$]. Określa zawartość tego Pierwiastka w badanej wodzie. Dopuszczalna wartość tego parametru w wodzie do spożycia wynosi 200 $\mu\text{g/l}$ zgodnie z załącznikiem nr 1 część C tab. 2 *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)*. Mętność wody wywołana jest obecnością drobnych cząsteczek stałych, które mogą się znajdować w wodzie na skutek nieodpowiedniego uzdatniania lub z powodu unoszenia cząstek osadów pochodzących z sieci wodociągowej. W przypadku niektórych ujęć podziemnych mętność może wynikać z przenikania do niej cząstek gliny lub kredy w niewielkim stopniu ulegających sedymentacji ze złóż gliny oraz wytrącania się nierozpuszczalnego wodorotlenku żelaza (III) i innych tlenków w przypadku, gdy pompowana woda nie jest natleniona. Woda o wysokiej mętności nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi, jednak zapewnia ochronę mikroorganizmom przed działaniem dezynfekcyjnym i może pobudzać wzrost bakterii. Zaleca się, więc aby mętność wody była utrzymywana na możliwie najniższym poziomie ze względu na jej znaczenie dla jakości wody pod względem mikrobiologicznym.

Mangan

Mangan jest jednym z najpowszechniej spotykanym metalem w skorupie ziemskiej. Występuje on naturalnie w wodach powierzchniowych i podziemnych. Jest też naturalnym elementem wielu produktów żywnościowych i to właśnie drogą pokarmową człowiek przyjmuje go najwięcej. Wartość zalecana ustalona ze względów zdrowotnych dla manganu jest równa 400 $\mu\text{g/l}$ wody. Jednakże mangan występujący w stężeniu przekraczającym 100 $\mu\text{g/l}$ nadaje niepożądany smak napojom, a także powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Obecność manganu w wodzie do picia może doprowadzić do odkładania się osadów w systemie dystrybucji. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami zawartość manganu w wodzie nie powinna przekraczać 50 $\mu\text{g/l}$.

4. Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody na danym obszarze:

W 2023 r. nie odnotowano niepożądanych reakcji związanych ze spożyciem wody przez ludzi na terenie gminy Jaświły.

5. Szacowanie ryzyka zdrowotnego:

Jon amonu występuje w ww. wodociągu jako składnik naturalny w wodzie surowej. Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia WHO, jon amonu pochodzenia naturalnego nie ma wpływu bezpośredniego wpływu na zdrowie.

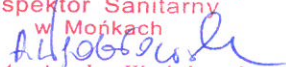
Mętność występująca na poziomie jak w ww. wodociągu może wpływać na pogorszenie własności organoleptycznych wody. Nie wywołuje negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi. Podwyższona wartość manganu w wodzie może wpłynąć na pogorszenie właściwości organoleptycznych wody. Nie wywołuje negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi.

Wodociąg Podlaskie sp. z o.o. w Białymstoku, współpracowała z organami Inspekcji Sanitarnej, uzgadniając i realizując harmonogram pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej.

Przekazywano sprawozdania z badań laboratoryjnych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Mońkach.

Konsumenci byli informowani na bieżąco o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez umieszczenie informacji na stronie internetowej/ portalach społecznościowych oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Mońkach oraz na stronie internetowej zarządcy wodociągu.

Powyższą ocenę obszarową jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Jaświły należy przekazać ludności korzystającej z wody z w/w wodociągów.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Mońkach

mgr Agnieszka Wędołowska

Otrzymują:

1. Wodociągi Podlaskie Sp. z o.o., ul. Elewatorska 31, 15-620 Białystok
2. Wójt Gminy Jaświły, Jaświły 7, 19-124 Jaświły
3. a/a